

Verksamhetsberättelse, 1 oktober 2023 – 30 september 2024

Klosterruin Kronobäcks Vänner

Styrelse, funktionärer och medlemmar

Under det gångna verksamhetsåret har styrelsen genomfört nio protokollförda sammanträden.

Styrelsen har haft följande sammansättning.

Ordförande	Irene Holm	Vice ordförande	Gull Strömberg
Sekreterare	Elisabeth Odarp	Kassör	Helen Lindeborg
Ledamot	Stellan Hamrin	Ledamot	Ellen Sjömålen
Suppleant	Hans Kihlbaum	Suppleant	Berith Jönsson

Tommy Englund och Krister Kronzell har varit revisorer. Posten som revisorssuppleant har varit vakant.

Valberedningen har bestått av Michael Pettersson och Annkristin Thunberg, Gull Strömberg valdes som ersättare.

Vid verksamhetsårets slut hade föreningen 72 medlemmar. Medlemsavgiften har varit 100 kronor.

Möten och övriga aktiviteter.

Medlemsmöten

Årsmötet ägde rum den 26 oktober 2023 i föreningens möteslokal på Kronobäck med 17 medlemmar närvarande. Efter mötet berättade Börje Jonsson om de 200 åren som Kronobäck varit översteboställe för Kalmar regementes högsta chef.

Vårens medlemsmöte hölls den 21 mars i föreningens möteslokal i Kronobäck med 18 medlemmar närvarande. Mötet avslutades med Jonny Nilssons intressanta redogörelse om torpen som har funnits under den tid Kronobäck varit översteboställe. Att det var ett slitsamt liv torparna levde kunde konstateras. Men också att torpen många gånger

”gick i arv” från en generation till annan. Vilket förmodligen var bra för den överste som för tillfället ansvarade för Kronobäck.

Skymningskvällen

Den 23 november var det skymningskväll och trots att en hagelskur släckte alla marschaller strax före klockan 18, lyckades funktionärer med enade krafter tända dem igen. De cirka trehundra besökarna kunde glädjas åt den upplysta ruinen samt fascineras av ”Fireglitch” eldshow och Fornfela – Kristina Svenssons sång och musik. I pausen berättade Ellen Sjömålen skymningssägner och sagor om troll och ett vargmöte. Som vanligt såldes glögg och pepparkakor och barnen kunde köpa tomtebluss.

Projekt Överstebostället i Kronobäck – en historia – över 200 år.

Projektet fortsätter även detta år med att transkribera de gamla syneprotokollen från tiden som Kronobäck varit översteboställe.

Utställningen i Svinhuset

Utställningen som invigdes 2021 har varit oförändrad hela 2022. Den visar hur det såg ut på Kronobäck år 1759, med en skalenlig modell av huvudbyggnaden samt en plan med samtliga 19 byggnader, stora som små och med torpen markerade vilka löd under Övertebostället.

I maj 2023 byttes miljön i det tredje fönstret, som visade överste Roxendorff i sitt arbetsrum, till köket i torpet Sjömålen där mor och de fyra barnen just ätit morgonmål.

Skötsel av hus och område

Föreningen tar ett stort ansvar för att huset och området runt Klosterruinen ska vara trevligt att besöka. Vid årets två städdagar har vi som vanligt röjt runt källare och brunnen. Vi har klippt gräs och syrenhäck samt ansat vildvin runt huset. Rensat plattor, städat i utställningsdelen, putsat fönster och glas på utställningsmontrar.

Två träd vid stenvuren bredvid ingång till vapenhuset i ruinen, visade sig vara i dåligt skick, därför beslutade kommunen att träden skulle tas bort i våras. Under september har en äkta kastanj istället planterats vid stenvuren mot åkern. Kastanjen har skänkts av Hans Kihlbaum.

Kronobäcksdagen

Årets Kronobäcksdag den 16 juni bjöd på soligt och varmt väder. Sköldmålning, korsgjutning och brödbak var mycket uppskattat av de unga besökarna.

Rotfruktssoppan tog nästan slut. Grillad korb och saft gick åt som smör i solsken.

Totalt antal besökare beräknades till ca 1000 personer. Tack vare att vi fick låna gräsplanen av arrendatorn Ulf Gustafsson klarade föreningen att tillgodose besökarna med parkeringsplats. Gycklarfamiljen Salt, Beskt och Sött hade gycklarskola mellan sina uppträdande. Årets sagoberättare var Narren Lotta Davidsson som fanns i Sagotältet.

Sömnadsdagar - Systuga

En tur till Söderköping för att inhandla tyger till nya dräkter blev den nystartade sygruppens första träff. Därefter har gruppens medlemmar klippt till och sytt nya dräkter. Föreningens fina dräkt som Narren har på sig på Kronobäcksdagen är sydd av ordförande Irené, som också är den som bidrar med stor kunskap i sömnad och tillskärning. Sygruppen är en studiecirkel i samarbete med Vuxenskolan.

Häradsparbanken – Hjärtstartare

Föreningen fick en förfrågan från Häradsbanken om dess personal kunde få använda våra dräkter till ett bildkollage i sin verksamhetsrapport. Under några vårdagar blev således all bankpersonal fotograferade med dräkter från olika tidsepoker i och utanför ruinen. Som tack för vår medverkan har föreningen erhållit en ersättning på 5000 kr. Platsen har också erhållit en hjärtstartare som är tillgänglig hela dygnet och har monterats på väggen i utställningsdelen vid huset.

Guidningar

Liksom tidigare år har publika guidningar genomförts torsdagar i juli och augusti. Under juli har dessa guidningar även skett på söndagar.

3 guider har ansvarat för årets guidningar. Totalt har offentliga guidningar hållits vid 10 tillfällen med totalt 24 besökare var av 3 barn. Gruppguidningar har skett vid 6 tillfällen.

Uthyrning av samlingslokalen

Vår förening sköter som tidigare, uthyrning av Mönsterås kommuns samlingslokal vid Kronobäck. Totalt har lokalen varit uthyrd till privatpersoner 35 gånger under verksamhetsåret, kommunen har utnyttjat lokalen vid 46 tillfällen och föreningen 32.

Medeltidsdagar för årskurs 4 i Mönsterås grundskolor

I solsken och behagligt väder vid 7 tillfällen i slutet av maj och början av juni, arrangerade föreningen tillsammans med några av kommunens skolpersonal en praktisk undervisning om medeltiden. Samtliga elever i årskurs 4 fick information om Johannitermunkarnas verksamhet i Kronobäck. De fick veta hur Klosterriinen såg ut under 1400-talet. De fick baka bröd över öppen eld, lära sig om medicinalväxter och leka lekar som man antar barn lekte under medeltiden.

Vindbonus

Föreningen sökte under våren bidrag från SR Energi för att täcka en del av kostnaden för den nya broschyren föreningen har tryckt. I juni fick föreningen det glädjande beskedet att ett bidrag på åtta tusen kronor beviljats.

Tottstenen

Tottstenen har restaurerats av Masverk Stenkonservering AB. Genom att fylla i vissa delar där tidigare lagningar förbättrats samt att man nu använder en annan typ av

cement har bilden blivit något klarare. Det är emellertid problem med kalksten eftersom vädret nöter på ytan.

Utgrävningen hösten 2023

Rapporten från höstens utgrävning har kommit och där framgår att undersökningen kunde påvisa teorin, att den synliga väggen i väster fortsatte som en del söder om den befintliga källaren, visade sig stämma. Ytterligare frågor om murens funktion och uppbyggnad har tillkommit. För att komma närmare svaret på öppningen/ nischen i det sydvästra hörnet skulle det vara intressant att göra en undersökning på utsidan av väggen för att se om nischen är genomgående. Sammanfattningsvis finns det många frågor att försöka besvara innan den slutgiltiga tolkningen av källarbyggnaden är utredd.

Övriga aktiviteter

Huset – golvet

Kommunen har låtit behandla golvet i huset med ett nytt medel för att minska halkrisken.

Ruinen

Föreningen har köpt in inventarier och material som ska användas vid belysning av ruinen vid kvällsevenemang vilket gör att vi inte längre behöver hyra.

Källaren - besiktning

Kommunen har genomfört en säkerhetsbesiktning av källaren, vilken säger att vissa delar av takrännor behöver åtgärdas, sly runt källaren bör avlägsnas samt att vistelse i källaren bör göras med försiktighet p.g.a. rasrisk av puts.

Styrelsens interna arbete

Medlemsutskick, hemsida och Facebook-grupper

I vår ambition att hålla medlemmarna uppdaterade på föreningens verksamhet skickar vi ut aktuell information via mejl i anslutning till våra styrelsemöten. Medlemsutskick finns också på föreningens hemsida.

Hemsidan uppdateras kontinuerligt med information om vår verksamhet och våra evenemang. Den har också en kalender för bokning av huset och guidningar. Där finns även information om platsen och dess historia. Samt ett nytt uppdaterat bokningsprogram.

Föreningen har två Facebook-grupper, en privat och sluten medlems- och intressegrupp där vi diskuterar och informerar om föreningsangelägenheter samt en

Facebook-grupp som är offentlig, där vi framförallt annonserar våra evenemang. Föreningen har också startat ett konto på Instagram.

Styrelsen vill tacka alla medlemmar för arbete och stöd under det gångna verksamhetsåret. Vi vill också framföra ett stort tack till Mönsterås kommun för stöd och ett gott samarbete.

Kronobäck den 24 oktober 2024

Irene Holm, ordförande

Helen Lindeborg, kassör

Elisabeth Odarp, sekreterare

Gull Strömberg, vice ordförande

Stellan Hamrin, ledamot

Ellen Sjömålen, ledamot

Hans Kihlbaum, suppleant

Berith Jönsson, suppleant